

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Wroclaw University of Economics and Business (Польща)
Bialystok University of Technology (Польща)
Ghent University (Бельгія)
«1 DECEMBRIE 1918» University of Alba Iulia (Румунія)
UNIVERSITY ISMA (Латвійська республіка)
VARNA FREE UNIVERSITY «CHERNORIZETS HRABAR» (Болгарія)
Академія праці, соціальних відносин та туризму
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Національний технічний університет «Дніпропетровська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

**Матеріали XII Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ**

24 квітня 2025 року

Полтава – 2025

2. Бурик З., Варенья Н., Ящук П. Публічне управління у сфері національної безпеки: зміст і структура. Наукові перспективи. 2024. № 9(51). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9\(51\)-64-77](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9(51)-64-77).

3. Куценко А. Роль системи публічного управління сферою охорони здоров'я у забезпеченні національної безпеки. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 2(30). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2\(30\)-177-188](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2(30)-177-188).

Скрильник Андрій Сергійович

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу докторант кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ ДЕРЖАВИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНИХ ПРОЄКТІВ

У добу цифрової трансформації електронна держава стає не просто інструментом модернізації адміністративних процесів, а й потужним засобом забезпечення соціальної справедливості та інклюзії. Її основна мета - зробити державні сервіси доступними для кожного, незалежно від фізичних можливостей, соціального статусу чи місця проживання.

В Україні прикладом електронної держави є платформа «Дія», яка стала цифровим «вікном» до понад 100 державних сервісів.

В першу чергу це цифрова доступність. Онлайн-платформи створюють рівні можливості для осіб з інвалідністю, ВПО, літніх людей, мешканців сільської місцевості, інтерфейси адаптовані для людей із вадами зору, слуху, когнітивними порушеннями. І важливо, що послуги не потребують фізичного візиту до установи — усе можна оформити дистанційно [1].

Наявність таких сервісів сприяє розширенню можливостей для вразливих груп: ВПО можуть подати заяву на допомогу або довідку без черг прямо зі смартфона; люди з інвалідністю мають доступ до реєстру технічних засобів реабілітації, послуг соцзахисту; ветерани та їхні родини через цифрові сервіси також можуть оформити пільги, отримують психологічну підтримку, медичну допомогу, реабілітаційні програми.

Електронна державні сервіси зменшують корупцію та суб'єктивізм у прийнятті рішень., всі етапи звернення фіксуються, користувач отримує чіткий зворотний зв'язок.

Це особливо важливо для людей, які раніше стикалися з бар'єрами в доступі до послуг (наприклад, через дискримінацію або відсутність документів).

Проект	Цільова аудиторія	Інклюзивні можливості
Дія	Вся країна	Електронні довідки, статус ВПО, оформлення допомоги, цифрові документи
«Ветеран»	Ветерани, родини загиблих	Реєстрація пільг, медичних послуг, програми працевлаштування
Соціальна громада	Малозабезпечені, люди з інвалідністю	Онлайн-заяви на соцдопомогу, призначення виплат
Без-бар'єрність.gov.ua	Особи з особливими потребами, батьки дітей з інвалідністю	Інформація про доступність, освіту, захист прав
Довідка ВПО бот	Внутрішньо переміщені особи	Простий доступ до допомоги, юридичні консультації, житло

Не зважаючи на безліч позитивних зрушень в цьому аспекті, маємо також виклики, зокрема [2]: нерівний доступ до інтернету в сільських і прифронтових районах; недостатній цифровий рівень серед літніх людей та соціально вразливих груп; потреба в гарантіях безпеки персональних даних; навчання цифровій грамотності через державні й громадські ініціативи.

Завдяки цифровим платформам, таким як «Дія», «Ветеран», «Соціальна громада», портал bagierfree.gov.ua, держава може реалізовувати інклюзивні проекти швидко, масштабно і без бар'єрів. Ці сервіси стали не лише адміністративними інструментами, а й соціальними мостами між владою та громадянами.

Електронні сервіси, побудовані на принципах доступності, універсального дизайну та відкритості, сьогодні є фундаментом для побудови інклюзивної цифрової держави, у якій кожен має право бути почутим і отримати підтримку - незалежно від обставин.

Література:

1. Давиденко Г. Цифрова інклюзія та доступність: соціальна діджиталізація: монографія / Ганна Давиденко. Вінниця: ТВОРИ, 2023. 240 с.
2. Інклюзивна цифровізація: виклики та перспективи для України / О. Литвин, Т. Журавель // Електронне врядування в Україні, № 2. 2024.

*Толуб'як Віталій Семенович,
доктор наук з державного управління, професор
заступник начальника Головного управління Пенсійного фонду
України в Тернопільській області,
Кульчій Інна Олексіївна
кандидат наук з державного управління, доцент, завідувачка
кафедри публічного управління, адміністрування та права
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»,*

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Пенсійне забезпечення ветеранів війни є важливою складовою соціального захисту осіб, які захищали Україну. Система пенсійного забезпечення передбачає особливі умови нарахування пенсій для різних категорій ветеранів, включаючи учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих військовослужбовців. Чинним законодавством визначено розміри пенсій для ветеранів, додаткові надбавки, пільги та компенсації. Розмір пенсійного забезпечення залежить від статусу ветерана, тривалості та характеру служби, ступеня втрати працездатності та інших факторів.

Пенсійне забезпечення ветеранів війни реалізується через державні програми соціального захисту, які спрямовані на забезпечення гідного рівня життя після завершення служби з врахуванням внеску кожного. Проте система потребує вдосконалення з метою належного реагування на сучасні виклики та потреби різних категорій ветеранів. Гарантії та право на соціальний захист, включаючи пенсійне забезпечення, ветеранів війни визначені в ст. 46 Конституції України. Особлива увага спрямована на осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

Основні законодавчі акти, що регулюють пенсійне забезпечення ветеранів війни:

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (№3551-ХІІ від 22.10.1993), яким визначено категорії ветеранів війни (учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни) та встановлено пільги і гарантії їх соціального захисту, враховуючи пенсійне забезпечення [3].

Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (№2262-ХІІ від 09.04.1992). Вказаний нормативно-правовий акт врегульовує пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої